

ظریف، وزیر خارجه ایران می گوید گفتم اگر واقعا موشک به هواپیمای اوکراین خورده بگوئید آن را علاج کنیم. گفتند برو برو توپیت بزن تکذیب کن.

شاید در جای دیگر راه راه به تنه!

بخش‌هایی از فایل صوتی محمدجواد ظریف در مصاحبه منتشر نشده با سعید لیلاز از شبکه ایران اینترنشنال منتشر شد.

به گزارش اسپادانا خبر، سعید لیلاز درباره این گفتگو به رویداد ۲۴ گفته این نوع گفتگوها در دولت آقای احمدی نژاد هم انجام شده و مسبوق به سابقه است و برای ثبت در آرشیو دولت انجام می شده است و معمولاً بدون سانسور تمام سوالات پرسیده میشود و پاسخ داده میشود واصل فایل در مجموعه تحت مدیریت حسام الدین آشنا و محمود واعظی بوده است.

این گفتگو که تنها ۳ ساعت آن منتشر شده و بنا به گفته وزارت خارجه ۷ ساعت به طول انجامیده در ششم اسفندماه ۱۳۹۹ ضبط شده و حاوی اطلاعات جدیدی درباره عملکرد دستگاه دیپلماسی ظریف است.

ظریف در این مصاحبه گفت:

گروهی در کشور ما در اینکه همه چیز امنیتی شود منافع دارند چرا که نقش آن‌ها پررنگ می‌شود. بین ۲۳ تیر ۹۳ که برجام نهایی شد تا ۲۶ دی ۹۴ که برجام به مرحله اجرا درآمد، اتفاقاتی افتاد که به توافق هسته‌ای ضربه زد. سفر سردار سلیمانی به روسیه، «گرفتن دو قایق جنگی آمریکایی»، «حمله به سفارت عربستان» و «نوشتن مرگ بر اسرائیل روی موشک» از جمله وقایع این دوران بود. روس‌ها از امضای توافق هسته‌ای غافلگیر شده بودند و فکر نمی‌کردند برجام به مرحله توافق برسد. سفر سردار سلیمانی به روسیه نیز به اراده مسکو شکل گرفت نه به اراده ما. اراده روسیه به آن بود که دستاورد وزارت خارجه ایران را نابود کند و روس‌ها سردار سلیمانی را با این هدف به مسکو دعوت کرده بودند. روسیه زمانی پذیرفت سردار سلیمانی به روسیه برود که برجام امضا شد. سردار سلیمانی در ماه بهمن ۹۳ درخواست سفر به مسکو را مطرح کرده بود اما روس‌ها در تیر ۹۴ شهید سلیمانی را دعوت کردند به مسکو برود. روسیه قبل از این سفر تصمیم خود را برای ورود به جنگ سوریه گرفته بود و عملاً بعد از سفر سردار سلیمانی به مسکو حضور ایران در سوریه تعمیق پیدا کرده است. تا قبل از ورود روسیه، نیروهای زمینی ایران در حال جنگ در سوریه نبودند و پس از آن بود که درگیر شدند.

ظریف به همکاری‌های نظامی ایران و روسیه در درگیری‌های سوریه و استفاده روس‌ها از پایگاه هوایی نوژه برای حملات هوایی در سوریه اشاره کرده و نسبت به این تصمیم اعتراض می‌کند.

او تصمیمات مسکو با همکاری سپاه را مخل دیپلماسی وزارت خارجه و برجام خوانده و گفت:

چرا روسیه در حالی که می‌توانست از روی مدیترانه خاک سوریه را بزند از روی ایران زد؟ چرا هواپیماهای روسیه از روی ایران پرواز کردند. این اتفاق‌ها همه مال بعد از برجام است. روسیه در هفته آخر امضای برجام حداکثر تلاشش را کرد که برجام به نتیجه نرسد.

او در همین زمینه به عکس مشهور وزرای خارجه کشورها پس از برجام اشاره می‌کند که در آن وزیر خارجه روسیه غایب است:

روسیه همواره قطعنامه‌ها علیه ایران را در شورای امنیت سازمان ملل تایید کرده و نه تنها وتو نکرده یا رای ممتنع نداده بلکه رای مثبت داده است.

ظریف گفت:

شب آخر قبل از توافق برجام ما همه تلاشمان را کرده بودیم که افرادی که به بهانه تحریم‌های هسته‌ای و موشکی در فهرست تحریم قرار گرفته بودند را بیرون بیاوریم. یک نفر آمد به من گفت جان کری گفته ما بیشتر از تحریم شدگان هسته‌ای نمی‌توانیم از فهرست خارج کنیم. من گفتم پس من به اتاق کری می‌روم. به اتاق کری رفتم و دیدم لاوروف و موگرینی هم آنجا نشستند و لاوروف می‌گوید باید گفتگوها را متوقف کنیم. از آن طرف هم کنگره آمریکا گفته اگر تا این تاریخ به نتیجه نرسید من تحریم‌هایی که رییس جمهور نمی‌تواند برگرداند را تصویب می‌کنم. من وارد اتاق شدم. کری گفت نظرت چیست؟ من گفتم این تعدادی که تو می‌گویی برای من قابل قبول نیست. لاوروف گفت تو که دستور العمل نداری پس بهتر است ما برویم تا تو با دستور العمل برگردی. با لحنی «بسیار بی ادبانه» به او گفتم به تو هیچ ربطی ندارد. لاوروف گفت داری وقت مرا تلف میکنی. کری به حمایت از من در آمد و گفت جواد تا حالا هیچ کاری نبوده که گفته باشد و عمل نکرده باشد.

ظریف گفت:

در تمام این سال‌ها «ما هزینه میدان کردیم. میدان هزینه ما نکرد». پس از برجام هنگامی که ایران خرید هواپیمای بوئینگ و ایرباس را آغاز کرد و شرکت هواپیمایی ایران ایر از فهرست تروریستی آمریکا خارج شد، با فشار قاسم سلیمانی «سفرهای شرکت هواپیمایی هما به سوریه اضافه شد.» ۲۶ دی ۹۴ ایران ایر از فهرست تحریم‌های تروریستی آمریکا خارج شد. در خرداد ۹۵، جان کری، وزیر وقت امور خارجه آمریکا گفت از روزی که آمریکا هواپیمایی جمهوری اسلامی را از فهرست تحریم‌ها خارج کرده پروازهای هما به سوریه ۶ برابر شده است. به کری گفتم این امکان ندارد چون پرواز به سوریه را «ایران ایر» انجام نمی‌دهد و ماهان انجام می‌دهد. از آخوندی، وزیر وقت راه پرس و جو کردم و او گفت چنین چیزی درست نیست. آخوندی از فرهاد پرورش، مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران پرسیده و او گفته خبر درست است و پروازهای هما به سوریه زیر فشار «حاج قاسم» افزایش پیدا کرده است.

به بیان ظریف او در دیدار با سردار سلیمانی پرسیده «قاسم جان» چرا این کار را میکنی و از هما استفاده میکنی و چرا به روال گذشته از ماهان استفاده نمی‌شود؟ که شهید سلیمانی جواب داده «چون هما امن تر است.»

ظریف گفت:

سردار سلیمانی معتقد بوده چون «میدان» اصل است، فرضا اگر استفاده از هما ۲ درصد نسبت به ماهان مزیت داشته باشد باید از هما استفاده کرد ولو آنکه ۲۰۰ درصد به دیپلماسی کشور هزینه بخورد.

ظریف گفت:

هر بار که من برای مذاکره رفتم این قاسم سلیمانی بود که این خاصیت و نکته را بگیری یعنی دیپلماسی هزینه این شود که شما در حلب و ادلب می‌خواهید کاری کنید اما در مقابل سردار سلیمانی زیر بار نمی‌رفت که از هواپیمای ایران ایر برای خط ایران و سوریه استفاده نکنند.

او ادامه داد:

مردم ما قهرمان بودن در منطقه را می‌پسندند و به همین منوال هم در انتخابات‌ها دست به انتخاب می‌زنند. او می‌گوید اینکه محبوبیت سردار سلیمانی در نظرسنجی‌ها از محبوبیت او بیشتر است و جمعیت زیادی از مردم در تشییع پیکر سلیمانی شرکت میکنند به این دلیل است که مردم این رویکرد را می‌پسندند.

وزیر خارجه ایران گفت:

در شهادت سلیمانی گریه کردم و هر بار او را می‌دیدم در آغوش می‌گرفتم و در گوش او «وای خیر حافظا» می‌خواندم. ضربه‌ای که آمریکا با شهادت سلیمانی به ایران زده با زدن یک شهر کشور برابری میکرد اما باید بدانیم «برخلاف تصور دوستان ما صدا و سیما در شکل دهی افکار عمومی تاثیر مهمی دارد» و «مردم ما میدان را به دیپلماسی ترجیح می‌دهند.»

ظریف معتقد است اساسا در ایران «حاکمیت دوگانه» وجود ندارد و حاکمیت یگانه وجود دارد چون این، «میدان» است که تصمیم می‌گیرد. او می‌گوید از تصمیماتی نظیر پرواز ایران ایر به سوریه حتی وزیر دفاع و

شورای عالی امنیت ملی هم خبر ندارند و معنای این وضعیت حاکمیت یگانه میدان است.

او می‌گوید در اوایل دهه ۹۰ خورشیدی در پاسخ به سوالی از سوی آقایان روحانی و خاتمی درباره سیاست خارجی ایران به آن‌ها گفته است که «یک گروه کشور را انداخته است در یک چاهی و آن چاه، چاه هسته‌ای است.»

او برجام را با قطعنامه ۵۹۸ مقایسه می‌کند و می‌گوید: «آن‌ها که در زمان مذاکره ۵۹۸ حضور داشتند لااقل از پشت خنجر نمی‌خوردند.»

وزیر امور خارجه ایران می‌گوید ساختار وزارت خارجه هم امنیتی است. ظریف با اشاره به اصابت موشک سپاه به هواپیمای اوکراینی می‌گوید:

«ظهر جمعه رفتیم به جلسه ویژه‌ای که در دبیرخانه شورای امنیت گذاشته بودند. گفتم که اکنون دنیا می‌گوید که موشک به این هواپیما اصابت کرده است اگر واقعا موشک خورده بگویید که ببینیم ما چگونه می‌توانیم آن را علاج کنیم. قسم می‌خورم آنگونه با من برخورد کردند که گویا وی «کفر ابلیس» گفته ام. به من گفتند «برو برو توپیت بزن تکذیب کن. در صورتیکه صبح پنجشنبه (۱۷ دی) آقایان می‌دانستند که (به هواپیما) موشک خورده است؛ یا بعد از ظهر چهارشنبه.»

ظریف می‌گوید:

جان کری به من خبر داد که اسرائیل ۲۰۰ بار به ایران در سوریه حمله کرده اما من بیخبر بودم و آمریکا زودتر از ظریف از حمله به عین الاسد خبر داشته است. من دو ساعت بعد از حمله به عین الاسد از این حمله خبردار شدم در حالی که عادل عبدالمهدی ۴۵ دقیقه قبل از حمله به آمریکایی‌ها خبر داده بود.

ظریف می‌گوید:

به رهبر انقلاب بسیار علاقمندم و رهبری همواره به من لطف داشته اند اما یک بار بعد از مصاحبه با کریستین امانپور در سی ان ان از من انتقاد کرده اند. من در مصاحبه با امانپور درباره اقدامات لازم برای بازگشت آمریکا به برجام واژه‌ای به کار بردم که معنای آن توالی اقدامات آمریکا و ایران بود اما شیطنت بی بی سی فارسی در ترجمه عبارات او باعث شده رهبری فکر کند من گفته ام هر دو کشور به طور همزمان باید به تعهداتشان در برجام برگردند. رهبری نامه‌ای بسیار مهربانانه اما محکم به من نوشتند و گفتند چرا از مواضع نظام که لزوم اقدام اولیه از جانب آمریکاست دفاع نکردی؟ من یک نامه هفت صفحه‌ای نوشتم و توضیح دادم و رهبری هم گفتند «توضیحات مکفی بود». رهبری همیشه پروتکل‌های دیپلماتیک را رعایت میکنند و در ملاقات با سران کشورهای خارجی «بسیار مودب، بسیار دقیق و بسیار محکم» رفتار میکنند.

ظریف گفت:

سال اولی که احمدی نژاد به نیویورک آمد نه من راضی بودم که سفیر باشم نه احمدی نژاد راضی بود اما «آقا» فرموده بود من بمانم.

وزیر خارجه می‌گوید در اولین سفر احمدی نژاد به نیویورک در سال ۱۳۸۴ در ماشین تشریفات به سمت هتل، احمدی نژاد به او گفته می‌خواهد با سناتورهای آمریکایی دیدار کند. ظریف به او می‌گوید شما نمی‌توانید این تصمیم را بگیرید و این تصمیم را باید «آقا» بگیرد که احمدی نژاد هم خیلی از این حرف بدش آمده است:

همان شب احمدی نژاد در حضور آقا تهرانی و پروفسور حمید مولانا به متکی و لاریجانی گفته این آقا را از نمایندگی بردارید و یکی از همکاران من که فارغ التحصیل دانشگاه امام صادق و رفیق جلیلی بود را جای او بگذارید.

او می‌گوید:

من برای اینکه مردم سال ۹۸ پای صندوق رای بیایند تلاش کردم. شرکت نکردن در انتخابات نتیجه‌ای دارد و نتیجه آن درخواست ۲۲۱ نماینده برای زندانی شدن من و روحانی است.

او حضور مردم را مایه امنیت ملی می‌خواند و می‌گوید چرا ما اهمیت مردم را نادیده گرفته ایم؟ چند ماه آینده را می‌خواهم به سیاست خارجی بپردازم. نمی‌خواهم سیاست خارجی را مخلوط سیاست داخلی کنم. حضور مردم در انتخابات بسیار مهم است. محبوبیت من برای من حجت شرعی نیست که می‌توانم کشور را اداره کنم. من آدمی نیستم که در این ۴۰ سال بدنال راحت طلبی بوده باشم. از الان تا زمان انتخابات وزیر خارجه باید بتواند از طرف کشور صحبت کند. **شرایطی که امروز**

هست شش ماه دیگر تکرار نمی‌شود. شش ماه دیگر دنیا یک دنیای دیگر است. دنیا در حال حرکت است. کنش گران در حال عمل اند. این چند ماه، چند ماه حیاتی است. دنیال ریاست جمهوری نیست. تمایل ندارم رئیس جمهور ایران شوم. بین خودم و خدایم حجت قاطعی ندارم که کاندیدا شوم. بزرگترین نیاز کشور اجماع است. یک سیب از درخت که می‌افتد هزاران چرخ می‌خورد.

وی ادامه داد:

در دوران مذاکرات جلیلی، وی با اشتون و شش مدیر کل یا حداکثر معاون وزیر مذاکره می‌کرد. معاون وزیر مقام سیاسی نیست. من روز اول به خانم اشتون گفتم من فقط با وزیر مذاکره میکنم نه با کس دیگر. من فقط با همسطح خودم مذاکره می‌کنم. این جور نباشد که من با معاون وزیر مذاکره کنم و بعد او برود از وزیرش تایید بگیرد. قرار ما این شد که جلسه اول با حضور وزرا برگزار شود و در تمام مدت مذاکرات اصلی هم با حضور وزرا انجام شد. من چهار هفته بود که وزیر شده بودم و در جلسه با حضور ۵ عضو شورای امنیت قطعنامه‌های شورای امنیت ظلم به ایران است. وزیر خارجه فرانسه عصبانی شد و گفت تو می‌گویی قطعنامه‌های شورای امنیت را قبول نداری؟ گفتم قبول ندارم. من با آقای کری رفاقت نداشتم. آقای کری گفت می‌توانیم چند دقیقه همدیگر را ملاقات کنیم؟ من پذیرفتم. من اجازه دیدار با جان کری را از رهبر انقلاب گرفته بودم اما دیدار طولانی شد. سال اولی که احمدی نژاد به نیویورک آمد در خودرو برنامه‌های ایشان را تشریح کردم. از دیدار خودم با سناتورهای آمریکایی گفتم. احمدی نژاد گفت من هم می‌خواهم با سناتورها دیدار کنم. گفتم شما نمی‌توانید دیدار کنید. برای چنین دیداری باید از رهبر انقلاب اجازه بگیرید. گرایش احمدی نژاد به گفتگو با آمریکایی‌ها در همان سفر اول به نیویورک وجود داشت. مرگ بر آمریکا برای احمدی نژاد تنها یک شعار است.

سعید لیلانز در پایان مصاحبه خطاب به ظریف می‌گوید شاید خرداد ۱۴۰۰ او در کسوت معاون اول یا رییس جمهور یا در خانه بی‌زنامه به پا باشد؛ ظریف اضافه میکند «شاید در جای دیگر راه راه به تن»

برچسب ها: [محمدجواد ظریف](#) [1]

[قاسم سلیمانی](#) [2]

[برجام](#) [3]